

SSS MENADŽMENT U JAVNOM SEKTORU

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN I OPISI KOLEGIJA

POPIS MODULA/PREDMETA						
Godina studija: 1.godina						
Semestar:						
KOLEGIJ	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS ¹
Ekonomika javnog sektora	Prof.dr.sc. Saša Drezgić Prof.dr.sc. Stanka Setnikar Cankar	10	0	5	5	O
Ekonomika razvoja	Prof.dr.sc. Nada Denona Bogović Prof.dr.sc. Mario Pečarić Prof.dr.sc. Zoran Ježić	10	0	5	5	O
Europski pravni okvir za upravne postupke u području ekonomije	Prof.dr.sc. Dario Đerđa	10	0	5	5	O
Organizacijski razvoj u javnom sektoru	Prof.dr.sc. Marija Kaštelan Mrak Prof.dr.sc. Danijela Sokolić	10	0	5	5	O
Statističke metode za menadžment u javnom sektoru	Prof.dr.sc. Ana Štambuk	8	0	4	4	I
Lokalni ekonomski razvoj	Prof.dr.sc. Nada Denona Bogović Izv.prof.dr.sc. Saša Čegar	8	0	4	4	I
Lokalne javne financije i budžetiranje	prof.dr.sc. Helena Blažić Pečarić Prof.dr.sc. Saša Drezgić	8	0	4	4	I
Ekonomika javnih poduzeća	Izv.prof.dr.sc. Mirjana Grčić Fabić	8	0	4	4	I
Metode strateškog menadžmenta	Prof.dr.sc. Lara Jelenc	8	0	4	4	I
Financiranje javnih investicija	Prof.dr.sc. Saša Drezgić	8	0	4	4	I
Marketing menadžment u lokalnoj samoupravi	Prof.dr.sc. Jasmina Dlačić Prof.dr.sc. Ivana First Komen	8	0	4	4	I
Sustav upravljanja u Europskoj uniji	Dr.sc. Vinko Kandžija, profesor emeritus Prof.dr.sc. Igor Cvečić	8	0	4	4	I
Urbana ekonomika	Prof.dr.sc. Nada Denona Bogović Izv.prof.dr.sc. Saša Čegar	8	0	4	4	I

KOLEGIJ	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS ²
Proračunsko računovodstvo i računovodstvo neprofitnih organizacija	Prof.dr.sc. Davor Vašiček	8	0	4	4	I
Elektronička javna uprava	Prof.dr.sc. Zvonko Čapko	8	0	4	4	I
Evaluacija projekata u javnom sektoru	Prof.dr.sc. Mira Dimitrić	8	0	4	4	I
Poduzetnički menadžment	Prof.dr.sc. Zdravko Zekić	8	0	4	4	I
Porezni sustavi Hrvatske i europskih zemalja	Prof.dr.sc. Helena Blažić Pečarić Izv.prof.dr.sc. Maja Grdinić	8	0	4	4	I
Razvoj karijera u javnom sektoru	Prof.dr.sc. Zoran Ježić Prof.dr.sc. Danijela Sokolić	8	0	4	4	I
Specijalistički rad		0	0	0	28	O

Studenti biraju tri (3) izborna kolegija od ponuđenih petnaest (15).

SADRŽAJ KOLEGIJA

Ekonomika javnog sektora

- Međuovisnost gospodarstva i javne uprave
- Izravna uloga države u gospodarstvu
- Neizravna uloga države u gospodarstvu
- Sustavne promjene u javnom sektoru
- Uvođenje tržišnih kriterija
- Poticaji i prisile na promjene
- Nekonkurentna tržišna struktura u javnom sektoru
- Privatizacija javnog sektora
- Ciljevi i razlozi za privatizaciju
- Mogući oblici privatizacije javnog sektora
- Poduzetnički koncepti u javnom sektoru
- Utvrđivanje rezultata poslovanja javnog sektora (djelotvornosti i efikasnosti)
- Alokacijska učinkovitost
- X-učinkovitost
- Trošak monopola
- Cost- benefit analiza
- Bolja regulacija i javna nabava
- Inovativne javne financije

Ekonomika razvoja

1. Povijesni rast i suvremeni razvoj - faktori, uvjeti i pretpostavke

Razvoj i mjerenje razvijenosti

Uloga države u ekonomskom razvoju

Analiza i upravljanje ključnim suvremenim razvojnim faktori-ma

Značaj sektorskih politika u nacionalnom ekonomskom razvoju

Ekonomska decentralizacija i razvoj

2. Aplikativni dio: Ekonomski razvoj Hrvatske u procesu integrira-nja u EU

Komparativna analiza ekonomskog razvoja Hrvatske i CEE zemalja

Prestrukturiranje hrvatskog gospodarstva - pretpostavke, ograničenja, dosadašnji rezultati

Regionalni aspekt razvoja Hrvatske i ekonomska decentralizacija

Europski pravni okvir za upravne postupke u području ekonomije

- Pojam javne uprave. Poslovi javne uprave.
- Javne službe: proglašavanje službe javnom službom, načela za rad javnih službi.
- Komunalne djelatnosti kao vid javnih službi: pitanje vlasništva nad objektima komunalne infrastrukture.
- Modeli obavljanja javnih službi: vlastiti pogoni, ugovori o povjeravanju javnih poslova, koncesije, privatno-javno partnerstvo.
- Nadzor nad radom javnih službi.
- Opći režim javnih subvencija i odredbe o tržišnom natjecanju (čl. 87, 88 i 89 Ugovora o Europskoj zajednici). Subvencije i odredbe o tržišnom natjecanju u posebnim gospodarskim sektorima.
- Pojam državnih subvencija.
- Utjecaj sporazuma na ekonomsku razmjenu država članica i u području tržišnog natjecanja. Obvezne i fakultativne iznimke.
- Projekti od zajedničkog europskog interesa.
- Postupak nadzora i uloga Europske komisije.
- Vijeće Europske unije.

Organizacijski razvoj u javnom sektoru

- Značaj izučavanja organizacija. Problemi u izučavanju i prikazivanju organizacija. Specifičnosti organizacije u javnom sektoru.
- Razvoj znanosti o organizaciji: tehnički, sociološki i ekonomski pristup organizaciji.
- Organizacija rada. Struktura radnog vremena. Radno mjesto i njegovi elementi. Rutinski i nerutinski poslovi. Standardizacija. Uloga profesionalaca u javnoj upravi.
- Praćenje izvršenja. Motivacija i nagrađivanje.
- Uloga hijerarhija. Formalna i neformalna strukture moći. Obilježja organizacijske strukture. Oblikovanje organizacijskih struktura. Organizacijska struktura i tijek informacija.
- Pojam autoriteta. Oblici i ishodišta autoriteta. Vođenje. Delegiranje autoriteta.
- Odlučivanje. Strukturirano i nestrukturirano odlučivanje.
- Pojedinačno i grupno djelovanje. Efekti učenja. Strategije organizacijskog učenja.
- Organizacijska kultura. Organizacijski ciljevi (strategija) i prilagodba organizacije.
- Politička dimenzija organizacije. Odnosi moći. Konflikti.
- Upravljanje organizacijskim promjenama. Čimbenici promjena: tehnologija kao čimbenik promjena; društvena okolina (institucionalni kontekst) kao čimbenik promjena. Oblici promjena - evolutivne promjene nasuprot reinženjeringu. Svladavanje otpora promjenama.

Statističke metode za menadžment u javnom sektoru

Desezoniranje ekonomskih vremenskih nizova. Statističke jedinice, klasifikacije i registri; Indeksni brojevi (općenito i integralni sustav indeksa); Statistika cijena i odnosi razmjene; Stanovništvo i radna snaga; Statistička analiza rada i proizvodnosti rada; Nacionalni računi (načela i sustav); Izvori statističkih podataka i međunarodna statistika (načini izbora podataka i kvaliteta podataka); Statistička analiza. Opća načela primjene statističke analize i statistički računalni programi (Statistica, SPSS i dr.).

Lokalni ekonomski razvoj

1. Teorijske osnove lokalnog ekonomskog razvoja
2. Obilježja suvremenog upravljanja LER-om
3. Ciljevi i sudionici LER-a
4. Financiranje lokalnog ekonomskog razvoja
5. Mjerenje lokalnog ekonomskog razvoja
6. Specifični problemi lokalnog ekonomskog razvoja

Lokalne javne financije i budžetiranje

- Fiskalna decentralizacija: trendovi, prednosti, nedostaci
- Lokalni prihodi i rashodi
- GFS metodologija
- Usporedba Hrvatske s OECD, EU i SEE
- Lokalni porezi (porez na dohodak, porez na imovinu, porez na potrošnju...; vlastiti porezi i zajednički porezi) i njihovi učinci
- Korisničke naknade) i ostali prihodi (neporezni)
- Dotacije i fiskalno izravnanje
- Struktura prihoda i fiskalna autonomija
- Lokalno zaduživanje (municipalne obveznice, krediti, privatno i javno partnerstvo)
- Lokalna javna dobra i lokalni rashodi
- Komunalni sustav
- Upravljanje lokalnim proračunom
- Funkcije lokalnog proračuna
- Tehnike i vrste proračuna
- Lokalni proračunski proces (proračun kao dokument, uloge u proračunskom procesu, sudjelovanje građana u proračunskoj proceduri, skraćeni proračun)
- Financijska analiza lokalnog proračuna

- Lokalni proračun, planiranje i donošenje odluka (planiranje prihoda, upravljanje dugom, povećanje uspješnosti)

Ekonomika javnih poduzeća

Osnovne karakteristike javnih poduzeća, poslovni procesi, elementi radnog procesa, ekonomika elemenata radnog procesa, troškovi u javnim poduzećima, investicije, analiza uspješnosti poslovanja.

Metode strateškog menadžmenta

Proces strateškog menadžmenta. Koristi i zadaci strateškog menadžmenta. Snage koje utječu na genezu konkurentnosti. Neprekidno unapređenje primjenom Demingovog kruga, učenja Jurana, Crosby-a i Ishikawe, Protokola ISO 9001:2000, Malcolm Baldrige National Quality Award, Matrice rasta i udjela, Matrice gospodarske aktivnosti i snage poduzeća, Matrice proizvod i tržište, Matrice životnog vijeka proizvoda, Matrice strateškog položaja i ocjenjivanja akcije, Matrice velike strategije, Uzročno – posljedičnog dijagrama, Dijagrama toka, Histograma, Dijagrama disperzije, Paretovog principa i metode 20 koraka KCG.

Financiranje javnih investicija

- Teoretska polazišta financiranja investicijskih potreba lokalnog sektora (samouprave)
- Planiranje i metode financiranja lokalnih investicija
- Municipalne (gradske) obligacije
- Udruživanje kapitala lokalnog javnog sektora i privatnog poduzetništva
- Modeli (tehnike) financiranja lokalnih kapitalnih investicija
- Metode procjene izdataka programa javnih investicija

Marketing menadžment u lokalnoj samoupravi

- Prilagođavanje lokalne samouprave dinamici okruženja – lokalna samouprava kao složen i dinamičan prostorni, ekonomski i socijalni sustav.
- Tri razine utjecaja na definiranje poželjne i vjerojatne budućnosti jedinica lokalne samouprave: Prva razina - utjecajne snage in marketing okruženja, Druga razina - činitelji

kojima se definira proces upravljanja marketingom, Treća razina – veličine kojima se definira marketing programa jedinica lokalne samouprave.

- Odrednice dostignute razine jedinica lokalne samouprave: analiza stanja i utvrđivanja unutrašnjih snaga i slabosti te pretnji i mogućnosti iz okružja.
- Strateško usmjerenje jedinica lokalne samouprave: Definiranje vizije, misije, strateških ciljeva, odabir ciljnih tržišta i pozicioniranje jedinica lokalne samouprave; selekcija strategija za realizaciju strateških ciljeva, definiranje marketing programa jedinica lokalne samouprave.
- Realizacija funkcije jedinice lokalne samouprave: regulatorna, usmjeravajuća, organizacijska, financijska, razvojne funkcije i funkcija zadovoljavanja javnih potreba. Inoviranje organizacione strukture i kulture jedinica lokalne samouprave.
- Odrednice kontrole jedinica lokalne samouprave: Definiranje mjerila kontrole, utvrđivanje odstupanja od planiranih veličina i korekcije odstupanja. Vrste kontrole u jedinicama lokalne samouprave.

Sustav upravljanja u Europskoj uniji

1. TEMELJI I POVIJEST EUROPSKE INTEGRACIJE

Što je Europska unija? Od europskih ideja do europske konstrukcije – velike etape «europske izgradnje». Stvaranje Europskih zajednica. EU i reforme Lisabonskog ugovora. EFTA i ostale integracije u Europi.

2. ZAKONODAVNI I INSTITUCIONALNI SUSTAV EU-a

Institucije EU (Komisija, Vijeće ministara, Parlament, Sud pravde...). Zajedničko zakonodavstvo EU i sustav donošenja odluka u EU. Zajednička vanjska i sigurnosna politika EU.

3. GOSPODARSKO UPRAVLJANJE U EUROPSKOJ UNIJI

Osnovne karakteristike europskoga gospodarstva. Faze ekonomske integracije u EU. Multilateralizam i regionalizam u kontekstu liberalizacije i globalizacije. Zajednička trgovinska politika EU-a i stvaranje carinske unije. Unutarnje tržište EU i osnovne slobode kretanja. Ekonomska i monetarna unija – EMU. Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija (socijalna, politika zapošljavanja i regionalnog razvoja). Lisabonska strategija – stvaranje globalno konkurentnog, dinamičnog i inovativnog društva temeljenog na znanju. Politika širenja članstva EU i odnosi s trećim zemljama.

4. SUSTAV ZAJEDNIČKIH POLITIKA EUROPSKE UNIJE

Financiranje zajedničkih politika kroz zajednički proračun i ostali segmenti financijskog sustava EU. Zajednička politika tržišnog natjecanja. Zajednička poljoprivredna politika. Zajednička ribarstvena politika. Zajednička politika oporezivanja. Zajednička industrijska i poduzetnička politika. Ostale zajedničke politike EU: zaštita potrošača, transport i energetika, R&D i inovacije, zaštita okoliša, mediji i kultura itd.

Urbana ekonomika

1. Znanstveni okvir urbane ekonomike
2. Prostorno-ekonomska obilježja grada
3. Ekonomske funkcije prostora
4. Izbor lokacije za gospodarske i negospodarske aktivnosti
5. Zemljišna renta i korištenje prostora
6. Specifični problemi urbanog razvoja (promet, stanovanje, kriminal, siromaštvo)

Proračunsko računovodstvo i računovodstvo neprofitnih organizacija

- Institucionalni i funkcionalni obuhvat javnog sektora, a posebice opće države.
- Sustav proračuna i osnove financijskog računovodstvenog informacijskog sustava proračuna.
- Državno računovodstvo – računovodstveni koncepti i proračunske klasifikacije
- Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor,
- Zakonski okvir i posebnosti računovodstva proračuna u Republici Hrvatskoj,
- Organizacija računovodstva: poslovne knjige i evidencije, računski plan proračuna
- Primjena računskog plana i knjiženje tipičnih poslovnih događaja
- Utvrđivanje financijskog rezultata poslovanja proračunskih subjekata
- Financijski izvještaji u sustavu proračuna – račun prihoda i rashoda, bilanca, izvještaj o promjenama vrijednosti imovine i obveza, konsolidacija financijskih izvještaja, izvještaj o izvršenju proračuna,
- Neprofitne organizacije u gospodarskom okruženju – financijski, porezni i računovodstveni aspekti,
- Sustav računovodstva privatnih neprofitnih organizacija (NGO),
- Sustav financijskog izvještavanja privatnih neprofitnih organizacija (NGO)

Elektronička javna uprava

- Uvod u elektroničko poslovanje
- Internet, nastanak, razvoj, Internet servisi
- Procesi i obuhvat elektroničkog sustava državne i javne uprave
- Pristupi implementaciji elektroničkog sustava državne i javne uprave
- Politika i E- government. Politička volja za uvođenje sustava E-governmenta
- Primjena E-government sustava u Europi i svijetu
- Ambijentna Inteligencija i njena primjena u sustavu državne i javne uprave
- Kategorije usluga državnih i javnih sustava
- Razine online usluga/servisa

Evaluacija projekata u javnom sektoru

- Ekonomska evaluacija
- Financijska evaluacija-tradicionalni koncepti
- Financijska evaluacija suvremeni koncepti - procjena troškova kapitala i rizika
- Rangiranje ulaganja – višekriterijska analiza projekata - programiranje u investicijskom odlučivanju – primjena solvera
- Benefit Cost analiza – primjeri projekata javnog sektora

Poduzetnički menadžment

Program sadrži ove tematske jedinice: menadžment – temeljni čimbenik uspješnosti organizacijskih sustava; temeljne funkcije menadžmenta (planiranje, organiziranje, upravljanje ljudskim potencijalima, kontroliranje); suvremeni pristupi menadžmenta u javnom sektoru; odlučivanje – glavna uloga menadžmenta (proces odlučivanja, kontroling – informacijska logistika odlučivanja, informacijski sustavi – infrastrukturna podloga odlučivanja, modeli i tehnike odlučivanja).

Porezni sustavi Hrvatske i europskih zemalja

Uvodne informacije o poreznom sustavu (porezno opterećenje i struktura, pojedini porezni oblici, reforme, ekonomski, socijalni i fiskalni učinci, troškovi poreznih obveznika – troškovi ispunjavanja porezne obveze)

Informacijski resursi za porezni menadžment (porezno savjetništvo: domaće i strano, softverski paketi, zakonodavstvo i tumačenja, publikacije (klasične i CD ROM), web stranice, ...)

Porezni sustav Hrvatske (porezna struktura s obzirom na vrste poreza i njihovu pripadnost, poseban naglasak na porez na dohodak, dobit i PDV, ispunjavanje poreznih prijava, doprinosi za socijalno osiguranje (s obzirom na opterećenje plaća),

Porezni sustavi zemalja EU (postojeće članice, nove članice, porezna koordinacija u EU, primjeri važnijih zemalja s naglaskom na Austriju i Njemačku)

Porezni sustavi zemalja jugoistočne Europe (zajedničke karakteristike, naglasak na poreznom sustavu relevantnom za djelovanje inozemnog poduzetnika, primjeri zemalja)

Porezni aspekti međunarodnog poslovanja (ugovori o izbjegavanju međunarodnog dvostrukog oporezivanja, granična porezna prilagodba poreza na dobit, porezna konkurencija i izbor adekvatne lokacije, oporezivanje i elektronska trgovina).

Razvoj karijera u javnom sektoru

- Teorijski pregled razvoja karijere
- Razvoj karijera u funkciji organizacijske efektivnosti (produktivnost, usavršavanje i inovacije u kontekstu razvoja karijera)
- Komunikacijske strategije, korisnici i odnos s dionicima
- Upravljanje karijerom kroz osobni razvoj u javnom sektoru
- Izabrane teme iz upravljanja profesionalnim razvojem (karijere u JLS, državnoj upravi, NGO; karijere javnih službenika u RH i odabranim zemljama EU)